

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

DIN REPUBLICA MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ИНСТИТУТ ЮСТИЦИИ

РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

*Anexă
la Hotărîrea Consiliului INJ
nr.3/6 din 15.03.2013*

Coordonat cu:
Ministerul Justiției,
Oficiul Central de Probațiune

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÎNT

pentru instruirea inițială a consilierilor de probațiune

în anul 2013

Chișinău 2013

INTRODUCERE

Formarea inițială a consilierilor de probațiune este una dintre atribuțiile de bază ale Institutului Național al Justiției. Ea constituie garanția familiarizării cu instituția probațiunii și formarea abilităților în domeniul asistenței, consilierii și controlului persoanelor aflate în conflict cu legea.

În temeiul Legii cu privire la Institutul Național al Justiției nr.152-XVI din 08.06.2006, formarea inițială a consilierilor de probațiune se desfășoară timp de 3 luni.

Instruirea este realizată sub formă de cursuri și stagii de practică, respectiv:

- a) cursuri la INJ, cu durata de 3 săptămâni;
- b) stagiul de practică în oficiile de probațiune, cu durata de 6 săptămâni;
- c) cursuri la INJ, cu durata de 3 săptămâni.

După absolvirea cursurilor de instruire inițială, consilierii de probațiune susțin examene de capacitate, care sînt precedate de 8 ore de sinteză. După promovarea examenelor de capacitate, consilierilor de probațiune li se înmînează certificatele respective.

În cazul dat, instruirea inițială în cadrul INJ are drept scop formarea consilierilor de probațiune competenți, care să asigure cea mai eficientă modalitate de reabilitare a infractorilor, prevenind astfel recidiva. Pentru atingerea acestui scop, INJ își propune formarea consilierilor de probațiune cu următoarele **COMPETENȚE**:

- cunoașterea, interpretarea și aplicarea normelor juridice care reglementează statutul și activitatea consilierilor de probațiune;
- cunoașterea și posedarea standardelor naționale și internaționale de deontologie profesională;
- cunoașterea și utilizarea celor mai eficiente tehnologii în exercitarea atribuțiilor;
- autoinstruire, perfecționare profesională continuă și aplicare uniformă a atribuțiilor;
- autoanaliză, autoevaluare, capacități de identificare a soluțiilor în problemele din domeniul de activitate;
- contribuirea la implementarea și promovarea concepției și a principiilor instituției probațiunii.

I. Discipline de studiu – 240 ore

Nr. d/o	Denumirea disciplinei	Total ore (curs/practice)	Metodologia de evaluare
1.	<p>Cunoașterea generală a instituției probațiunii. Repere conceptuale, baza normativă națională și internațională. Evoluția instituției probațiunii. Probațiunea în Europa. Cadrul instituțional al serviciului de probațiune în Republica Moldova. Importanța instituției probațiunii în Republica Moldova. Noțiuni principale în probațiune. Tipurile de probațiuni. Scopurile generale și principiile probațiunii. Avantajele probațiunii față de privarea de libertate. Subiecții probațiunii. Drepturile și obligațiile subiecților probațiunii. Principalele direcții ale activității de probațiune.</p>	10(4/6)	Teste pentru verificarea cunoștințelor
2.	<p>Organizarea și funcționarea organelor de probațiune. Oficiul central de probațiune și subdiviziunile sale teritoriale. Funcțiile organului de probațiune. Finanțarea activității de probațiune. Consiliul Consultativ al probațiunii. Statutul personalului organelor de probațiune. Protecția juridică a personalului organelor de probațiune. Atribuțiile și drepturile consilierului de probațiune. Indicatorii de evaluare a performanțelor consilierului de probațiune. Implicarea comunității în reintegrarea subiecților probațiunii. Reglementări interne referitoare la activitatea de colaborare. Colaborarea organelor de probațiune cu alte autorități și organizații. Protocolul de colaborare. Necesitatea abordării activității de colaborare. Rolul instituției probațiunii la nivel de comunitate.</p>	10(4/6)	Teste pentru verificarea cunoștințelor
3.	<p>Competențele profesionale ale consilierului de probațiune. Controlul asupra aplicării măsurilor de constrângere cu caracter educativ. Participarea la ședințele de judecată. Contractele cu persoanele liberate din locurile de detenție.</p>	10(4/6)	Teste pentru verificarea cunoștințelor
4.	<p>Etiologia și psihologia comportamentului delincvent. Principalele teorii ale devianței și delincvenței. Factorii care contribuie la declanșarea comportamentului delincvent. Informație criminologică generală.</p>	28(10/18)	Teste pentru verificarea cunoștințelor

	<p>Modalități de prevenire a delincvenței și de interacțiune cu beneficiarii. Metode și instrumente moderne de lucru cu persoanele aflate în conflict cu legea. Etiologia comportamentului minorului delincvent. Metode de lucru cu minorii. Manifestări specifice vârstei adolescente. Profilul psiho-social al delincventului minor. Profilul psihologic al personalității tânărului și adultului aflat în conflict cu legea. Metode de evaluare a perspectivelor de reintegrare socială și a riscului de recidivă. Aspecte psihologice în privința lucrului cu minorii, cu deținuții înainte de și după detenție, cu infractorii dificili, cu persoanele dependente de alcool și droguri, cu persoanele ce prezintă tulburări mintale, cu victime ale infracțiunilor produse cu violență.</p>		
5.	<p>Metodologia întocmirii documentelor în procesul de probațiune și gestionarea dosarelor. Întocmirea și gestionarea dosarului personal. Registrele și asigurarea confidențialității. Monitorizare și revizuire. Anularea supravegherii din motive de progrese pozitive sau non-conformare. Referatele prezentințiale de evaluare psihosocială a personalității. Metode și tehnici de colectare a datelor. Procesul de evaluare. Dimensiunile evaluării. Cadrul și instrumentele de evaluare folosite în Republica Moldova. Structura referatului de evaluare. Specificul alcătuirii referatului prezentințial pentru minori și pentru adulți. Evaluarea referatului de evaluare. Demersuri, acte de evidență etc.</p>	30(10/20)	Teste pentru verificarea cunoștințelor
6.	<p>Organizarea procesului de asistență, consiliere și control al persoanelor aflate în conflict cu legea. Management, liderism și supervizare în probațiune. Concepte, etape și modalități de asistență, consiliere și control al beneficiarilor. Capcane și tehnici în procesul de asistență și consiliere. Elaborarea și implementarea planului de acțiune sau intervenție. Termene în activitatea de asistență și consiliere. Monitorizarea și evaluarea procesului de control.</p>	24(8/16)	Teste pentru verificarea cunoștințelor
7.	<p>Programele de resocializare a persoanelor aflate în conflict cu legea. Adaptarea socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție, pregătirea către liberare a deținuților. Programele de prevenire a comportamentului deviant. Evaluarea</p>	24(8/16)	Teste pentru verificarea cunoștințelor

	impactului programelor de resocializare aplicate. Serviciile acordate de organizațiile guvernamentale și neguvernamentale în vederea soluționării problemelor cu care se confruntă persoanele aflate în conflict cu legea. Voluntarii.		
8.	Probațiunea în privința minorilor. Probațiunea presentințială în privința minorilor. Obligativitatea întocmirii referatului presentințial în privința minorului. Necesitatea evaluării psihosociale a minorului. Probațiunea sentințială în privința minorilor: în comunitate și penitenciară. Planul de intervenție individualizat al minorului.	24(8/16)	Teste pentru verificarea cunoștințelor
9.	Abilități de comunicare. Componentele și condițiile viabilității procesului de comunicare. Stilul de comunicare în instituțiile de justiție. Particularitățile ce definesc comportamentul individului. Mecanismele înțelegerii. Tehnicile și tacticile de negociere și de manipulare. Programarea neurolingvistică. Gestionarea conflictelor. Comunicarea în procesul decizional. Intervenții de probațiune. Observarea. Comunicarea verbală și non-verbală. Consiliere și intervievare. Arta intervievării. Intervievare motivațională. Tehnici de ascultare. Acceptarea sentinței de către infractor. Comunicarea cu minorii. Comunicarea cu infractorii dificili. Abordarea la soluționarea problemelor.	16(4/12)	Teste pentru verificarea cunoștințelor
10.	Aspecte CEDO incidente activității consilierului de probațiune. Introducere generală în CEDO. Elementele garanțiilor drepturilor individuale reglementate de CEDO, esențiale activității consilierului de probațiune (Art.3, Art.4, Art.5, Art.6, Art.8, Art.14 CEDO și Protocolul 12 la Convenție). Condițiile de admisibilitate a unei cereri prezentate la CtEDO. Organizarea CtEDO și procedura în fața acesteia. Executarea hotărârilor CtEDO.	14(4/10)	Teste pentru verificarea cunoștințelor
11.	Elemente de Drept execuțional în probațiune. Legislația execuțional-penală. Acțiunea în timp, spațiu și asupra persoanei. Principiile legislației execuțional-penale. Executarea pedepselor penale. Statutul juridic al condamnatului. Drepturile și obligațiile condamnatului. Mijloacele principale de dirijare a acțiunilor condamnatului. Executarea pedepsei privative de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, pedepsei	10(4/6)	Teste pentru verificarea cunoștințelor

	retragerii gradului militar sau special, a titlului special, a gradului de calificare (clasificare) și a distincțiilor de stat, pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității, executarea hotărârilor privind condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, privind liberarea de pedeapsă a minorilor, privind amânarea executării pedepsei aplicate femeilor gravide și femeilor care au copii în vârstă de pînă la 8 ani, precum și executarea pedepselor aplicate persoanelor juridice, altele decît pedeapsa amenzii.		
12.	Elemente de Drept penal în probațiune. Individualizarea pedepsei. Suspendarea condiționată a executării pedepsei. Liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen. Amânarea executării pedepsei pentru femei gravide și femei care au copii în vârstă de pînă la 8 ani. Prescripția executării sentinței de condamnare.	8(4/4)	Teste pentru verificarea cunoștințelor
13.	Elemente de Drept procesual penal în probațiune. Prezentare generală a fazelor procesului penal. Chestiunile care urmează să fie soluționate de către instanță la executarea pedepsei (art.469-473 CPP).	8(4/4)	Teste pentru verificarea cunoștințelor
14.	Familiarizarea cu legislația anticorupție. Generalități privind corupția (noțiunea, formele și clasificarea). Răspunderea penală pentru corupere activă și pasivă, abuzul de putere și abuzul de serviciu, excesul de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu, delapidarea averii străine, falsul în acte publice.	8(4/4)	Teste pentru verificarea cunoștințelor
15.	Utilizarea tehnologiilor informaționale în domeniul profesional. Obiectul de studiu, principiile de bază, sarcinile și scopul tehnologiilor informaționale. Mijloace moderne de comunicare. Sisteme informatice și medii de stocare. Rețele informatice. Internetul și Intranetul. Programe și servicii Internet. Completarea și utilizarea Bazei de Date privind persoanele aflate în conflict cu legea. Protecția informației și a datelor cu caracter personal.	8(2/6)	Teste pentru verificarea cunoștințelor
16.	Deontologia profesională a consilierilor de probațiune. Codul deontologic al consilierului de probațiune. Valori, principii și competențe	8(2/6)	Teste pentru verificarea

	profesionale în probațiune. Respectarea diversității și a nediscriminării. Standarde de etică profesională ale consilierului de probațiune. Standardele de etică organizațională. Dobândirea aptitudinilor specifice profesiei. Conduita în relațiile cu colegii și în afara orelor de program. Restricții și sancțiuni pentru încălcarea eticii profesionale.		cunoștințelor
--	--	--	---------------

II. Stagiu de practică la oficiile de probațiune – 240 ore

III. Examenele de capacitate

1. Ore de sinteză = 8 ore

2. Examenul de capacitate constă în verificarea cunoștințelor la disciplinele:

- Organizarea și funcționarea organelor de probațiune;
- Metodologia întocmirii documentelor în procesul de probațiune și gestionarea dosarelor;
- Organizarea procesului de asistență, consiliere și control al persoanelor aflate în conflict cu legea;
- Programele de resocializare a persoanelor aflate în conflict cu legea.